

РЕШЕНИЕ

№ 35189

гр. София, 27.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 59 състав, в публично заседание на 09.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Зорница Дойчинова

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **7859** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Производството по делото е образувано по подадена жалба от Център за защита правата в здравеопазването, с ЕИК[ЕИК], представляван от председателя на УС, срещу мълчалив отказ на министъра на финансите да предостави достъп до обществена информация, поискана от жалбоподателя със заявление вх. № У-ЗДОИ-52/16.06.2025 г.

В жалбата и уточнението към нея са изложени съображения за незаконосъобразност на отказа. Посочва, че със заявление е поискал от министъра на финансите да му предостави достъп до посочена в три точки обществена информация. Заявлението е препратено към НАП, а от НАП са го препратили към НЗОК. На 16.07.2025 г. НЗОК са издали писмо, в което са посочили, че в регистрите, поддържани от НЗОК не се съдържа поисканата информация. Посочват, че в ЗСВ, ЗОВС и ЗДС е предвидено за съответни категории служители, вноските да са за сметка на работодателя и ведомството. Съгласно чл. 159 от Закона за публичните финанси „дължимите от бюджетните организации осигурителни вноски за социалноосигурителните фондове, включително вноските за сметка на осигурените лица, може да се начисляват, отчитат, удържат и разплащат чрез схема за централизирано разплащане на осигурителни вноски. Дължимите суми се превеждат от централния бюджет“. За да преведе дължимите суми за здравно осигуряване от Централния бюджет към бюджета на НЗОК, министърът на финансите трябва да изчисли размера им, който е определен със ЗБ на НЗОК процент на здравна вноска (8%) по броя на осигуряваните лица по получаваните от тях възнаграждения (до максималния осигурителен доход). Следователно министърът на финансите не би могъл да извърши трансфер без да има

информация за броя на лицата по ЗСВ, ЗОВС и ЗДС, които се осигуряват за сметка на държавния бюджет. Поради това счита, че той съхранява исканата информация по смисъла на ЗДОИ. Счита, че НАП и НЗОК няма как да разполагат с поисканата информация. Счита, че поисканата информация е обществена, ответникът следва да разполага с нея и като не е отговорил в срока за това, е формирал мълчалив отказ. Моли за отмяна на отказа и за задължаване на ответника да му предостави поисканата информация. Претендира разноски.

В съдебно заседание председателят на УС на Центъра се явява лично и заедно с юрк. А., които поддържат жалбата и молят за отмяна на мълчаливия отказ.

Председателят на УС моли да се уважи жалбата и да се отмени мълчаливият отказ на Министерството на финансите. Счита, че тази информация се съхранява в министерството, тъй като те са централния орган на управляващата власт, който трябва да извърши трансфер за тези лица. Посочва, че ответникът е изпратил преписката към НАП, които няма как да имат тази информация.

Юрк. А. счита, че въпросът е важен и за размера на средствата, които получава НЗОК. Поддържа, че министърът на финансите не може да извърши трансфер без да знае конкретната бройка на лицата, защото Закона за здравното осигуряване го задължава да трансферира конкретна сума, която няма как да се определи без да се знае бройката. Не би могъл да извърши трансфер, ако не знае конкретната бройка.

Ответният орган – министър на финансите е депозирал административната преписка.

В съдебно заседание се представлява от юрк. С., която моли да се остави жалбата без разглеждане като недопустима. При условията на евентуалност, моли съда да отхвърли жалбата като неоснователна и недоказана. Навежда твърдения, че изисканата информация не се съдържа във вида, в който е изискана от жалбоподателя. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представя писмени бележки, в които доразвива съображенията си за неоснователност на жалбата. СГП не взема становище и не се представлява в съдебно заседание.

Административен съд София – град, в настоящия съдебен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 ГПК, във вр. с чл. 144 АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 16.06.2025 г. от Център за защита правата в здравеопазването, чрез председателя на УС, е подадено заявление за достъп до обществена информация до министъра на финансите, чрез ССЕВ, входирано при органа с вх. № У-ЗДОИ-52/16.06.2025 г., с което е поискано от министъра на финансите, да предостави следната информация:

1. Броят на лицата по чл. 220 от Закона за отбраната и въоръжените сили, чиито вноски за здравно осигуряване са за сметка на държавния бюджет.
2. Броят на лицата по чл. 224 от Закона за съдебната власт, чиито вноски за здравно осигуряване са за сметка на държавния бюджет.
3. Броят на лицата по чл. 38 от Закона за държавния служител, чиито вноски за здравно осигуряване са за сметка на държавния бюджет.

Заявил е желание информацията да му бъде предоставена по реда на ЗДОИ, на посочен електронен адрес: [електронна поща].

На 16.06.2025 г., директорът на дирекция „Човешки ресурси и административно обслужване“ в МФ е изпратил писмо до директора на дирекция „Държавни разходи“ в МФ, с което е поискано становище относно поставените в заявлението въпроси в срок до 20.06.2025 г. В писмото е посочено, че в случай, че не разполагат с исканата информация, следва да се посочат данни за местонахождението ѝ.

В писмо от 19.06.2025 г. до директора на дирекция „Човешки ресурси и административно обслужване“ в МФ, директорът на дирекция „Държавни разходи“ в МФ е посочил, че дирекция „Държавни разходи“ не разполага с информация, обработвана в посочения вид. По отношение на информацията по т. 1, е посочено, че по принцип подобна информацията за броя на лицата по чл. 220 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България има класифициран характер и същата се предоставя по реда на Закона за защита на класифицираната информация. А отговорна институция по отношение на установяването на задължителните осигурителни вноски по основание и по размер, в т.ч. по видове осигурени лица е Националната агенция за приходите. В заключение е посочено, че заявителят би могъл да се обърне към Националната агенция за приходите за предоставяне на исканата информация.

С писмо от 24.06.2025 г. от министерство на финансите, на основание чл. 32, ал. 1 от ЗДОИ, с копие до заявителя, заявлението за достъп до обществена информация, с вх. № У-ЗДОИ-52 от 16.06.2025 г. за предоставяне на информация и за отговор до заявителя, е препратено на НАП. В писмото е посочено, че в министерството на финансите не е налична информация, обработена в посочения вид и разрез, и съгласно чл. 3, ал. 1 от ЗДОИ, законът се прилага по отношение на обществена информация, която е създадена или съхранявана в съответния държавен орган. За държавния орган, който не разполага с информацията, но има данни за местонахождението ѝ, съществува задължение да препрати заявлението за предоставяне на отговор по реда на ЗДОИ.

С писмо № ЕО-22-30-746#3/07.07.2025 г., от изпълнителния директор на НАП, на основание чл. 32, ал. 1 от ЗДОИ, с копие до заявителя, заявлението за достъп до обществена информация, с вх. № ЕО-22-30-746/24.06.2025 г. по описа на ЦУ на НАП, е препратено на НЗОК. В писмото е посочено, че по сметките на НАП не постъпват осигурителни вноски и данъци от бюджетни организации, включени в схемата за централизирано разплащане. Подходът, който се прилага спрямо тези организации, е по чл. 159, ал. 6 от Закона за публичните финанси, като дължимите суми по чл. 159, ал. 3 от същия закон се превеждат от централния бюджет директно по сметките на Национален осигурителен институт (НОИ) и Национална здравноосигурителна каса (НЗОК).

На 16.07.2025 г., с писмо изх. № 24-03-159/16.07.2025 г. на и.д. главен секретар на НЗОК, заявителят е уведомен, че в регистрите поддържани от Националната здравноосигурителна каса не се съдържа информация по посочените от заявителя критерии, поради което НЗОК не може да предостави данни по исканите справки в заявлението.

В срока за предоставяне или отказ от предоставяне на информацията, отговор не е представен на жалбоподателя.

Жалбата е подадена чрез ответника на 24.07.2025 г.

При така установените факти, настоящият съдебен състав на АССГ, като извърши цялостна проверка на законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 АПК, достигна до следните правни изводи:

Предмет на оспорване е мълчалив отказ на министъра на финансите, за предоставяне на достъп до обществена информация, поискана от жалбоподателя със заявление с вх. № У-ЗДОИ-52/16.06.2025 г.

Жалбата е процесуално допустима, предвид обстоятелствата, че е подадена от активно легитимирано лице, подало заявлението за достъп, насочена е срещу годен за оспорване акт – мълчалив отказ за предоставяне на достъп до обществена информация. Заявлението за достъп до обществена информация е входирано при ответника на 16.06.2025 г. Срокът за предоставяне или отказ от предоставяне на поисканата информация, съгласно чл. 28, ал. 1 от ЗДОИ, е 14-дневен и изтича на 30.06.2025 г. Срокът за оспорване на мълчалив отказ за предоставяне на обществена

информация е едномесечен от изтичане на срока, в който административния орган е бил длъжен да се произнесе, съобразно чл. 149, ал. 2 от АПК и изтича на 30.07.2025 г. Жалбата е подадена на 24.07.2025 г., чрез МФ, поради което е подадена в срока за това.

С жалбата също така е сезиран и местно компетентния съд, тъй като жалбоподател е с адрес на управление в [населено място]. Поради това следва да бъде разгледана по същество.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Министърът на финансите, е сезиран със заявление за предоставяне на достъп до обществена информация, подробно описана в заявлението в три точки, подадено по надлежния за това ред, на електронния адрес на ответника, в писмена форма и съдържащо изискуемите по ЗДОИ реквизити. Няма спор, че ответникът е задължен субект по смисъла на чл. 3, ал. 1, пр. 1-во от ЗДОИ. Съгласно ал. 1 на посочената разпоредба този закон се прилага за достъп до обществената информация, която се създава или се съхранява от държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България, какъвто е министърът на финансите.

Съдържанието на процесното заявление отговаря на изискванията, посочени в чл. 25 ЗДОИ. Посочени са трите имена на заявителя, посочен, е както административен, така и електронен адрес за кореспонденция, както и е посочена предпочитана форма за получаване на информация, доколкото заявлението не е подадено чрез платформата за достъп до обществена информация. В описанието на исканата информация, същата е достатъчно ясно и конкретно уточнена.

Редът и условията за предоставяне на достъп до обществена информация са подробно регламентирани в Глава трета на ЗДОИ. Разпоредбата на чл. 28, ал. 2 от ЗДОИ задължава органите или изрично определените от тях лица, да се произнесат с решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация и уведомят писмено заявителя за своето решение. Следователно единствената призната от закона възможност за процедиране по заявление за достъп до обществена информация е задълженият субект да постанови изричен акт решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата информация. Изискването за писмено мотивирано произнасяне е гаранция за законосъобразност на акта. Неспазването на формата, в която следва да се произнесе задължения субект е достатъчно основание за отмяната на оспорения акт. Органите са длъжни винаги да се произнесат по подадените до тях заявления, вкл. да искат уточнения и прецизиране на същите, ако считат, че са нередовно направени, съобразно нормата на чл. 29, ал. 1 от ЗДОИ, респективно да мотивират отказа при преценка за основания за това. В случая, акт не е постановен и административното производство не е прекратено. При липсата на волеизявление за оставяне на заявлението без разглеждане, сезираният орган дължи произнасяне по същество с мотивирано решение, а непроизнасянето в срок формира мълчалив отказ по смисъла на чл. 58, ал.1 от АПК, който подлежи на съдебно оспорване по реда на АПК.

Няма спор по делото, че ответникът не е отговорил нито в законоустановения срок, нито към датата на подаване на жалбата, нито към 09.10.2025 г. – датата на приключване на съдебното дирене по делото, поради което е налице мълчалив отказ за предоставяне на поисканата информация. Предвид изложеното по-горе относно задължителното произнасяне с решение по ЗДОИ, мълчаливият отказ е недопустим като такъв и само на това основание следва да бъде отменен.

Действително, ЗДОИ предвижда възможност, ако органа не разполага с поисканата информация, и ако знае нейното местонахождение, да препрати заявлението на съответния орган, който знае, че разполага с нея. Ответникът е препратил заявлението на НАП, от където обаче са го препратили

на НЗОК. Т.е., реално ответникът не е изпълнил задължението за препращане, тъй като и там, където е препратена информацията, тя не се намира. Поради това, следва да се приеме, че е налице мълчалив отказ.

Въпреки изложеното, за да се приеме, че е налице формиран мълчалив отказ, е необходимо наличието и на допълнително условие, а именно поисканата информация да се създава или съхранява от задължения субект, т.е. отговорът на поставените въпроси да е от неговата компетентност.

Съгласно чл. 2, ал. 1 ЗДОИ, обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с общественния живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Настоящият състав счита, че исканата информация попада в обхвата на чл. 2, чл. 9-11 от ЗДОИ, тъй като е свързана с общественния живот и ще даде възможност на гражданите да си съставят собствено мнение за дейността на задължения субект.

Предвид изложеното и след преценка на конкретно поставените въпроси от заявителя, настоящият съдебен състав приема, че поставените въпроси, не са от компетентността на министъра на финансите, поради което и той няма как да отговори на тези въпроси. Съобразно чл. 40, ал. 1 от Закона за здравното осигуряване, здравноосигурителната вноска на осигуреното лице, определена по реда на чл. 29, ал. 3, се определя върху доход и се внася, както следва: 1. за лицата по чл. 4, ал. 1 и 10 от Кодекса за социално осигуряване - доходът, върху който се дължат вноски за държавното обществено осигуряване, определен съгласно Кодекса за социално осигуряване; вноската се внася от работодателя или ведомството и се разпределя между работодателя или ведомството и осигурения в съотношение: а) осигурителните вноски са изцяло за сметка на работодателя или ведомството, когато това е предвидено в закон. Т.е. за категориите лица по ЗСВ, ЗОВС и държавните служители, вноските се внасят от ведомствата/работодателите. Именно за работодателите е вменено задължение да внасят осигурителните вноски на работещите при тях лица, съответно да изпращат данните за броя на осигурените лица към компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите, съобразно разписаното в чл. 4 от Наредба № Н-13 от 17.12.2019 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда на подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и за самоосигуряващите се лица. За министъра на финансите, като адресат на заявлението, не е налице задължение да събира и съхранява исканата информация, съответно няма как да разполага с тази информация.

Както се посочи по-горе, по процесното заявление за достъп до обществена информация ответникът не дължи произнасяне, тъй като информацията, свързана с внасянето на здравноосигурителните вноски на ведомствата и конкретно с броя на лицата, за които се внасят тези средства, не се създава или съхранява при министъра на финансите.

С оглед изложеното, жалбата следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

По разноските:

Предвид изхода на делото, на жалбоподателите не се дължат разноски.

Предвид изхода на спора, на ответника се дължат разноски. Ответникът претендира разноски за юрисконсулт, като при определяне на размера, съдът взе предвид разпоредбата на чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 143, ал. 4 и чл. 144 от АПК, вр. чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, като счете, че следва да се присъди възнаграждение в размер на 100 лв.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата от Център за защита правата в здравеопазването, с ЕИК[ЕИК], представляван от председателя на УС, срещу мълчалив отказ на министъра на финансите да предостави достъп до обществена информация, поискана от жалбоподателя със заявление вх. № У-ЗДОИ-52/16.06.2025 г..

ОСЪЖДА Център за защита правата в здравеопазването, с ЕИК[ЕИК] **ДА ЗАПЛАТИ** на министерство на финансите сумата от 100 (сто) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО на основание чл. 40, ал. 3 от ЗДОИ не подлежи на обжалване.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл. 137 от АПК.

СЪДИЯ: